



REGLAMENT DE PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS DE RIUDAURA

1. EXPOSICIÓ DELS MOTIUS / PREÀMBUL

La participació ciutadana és un dels valors que tota societat democràtica hauria de promoure. La implicació dels ciutadans en els afers col·lectius és una mostra de civisme, de preocupació pel bé comú; en definitiva, de voluntat de millora de les condicions de vida del conjunt de la població, més enllà dels interessos particulars.

L'Administració pública ha de facilitar les condicions perquè els ciutadans exerceixin els seus drets de ciutadania i el seu rol cívic, entès com el del ciutadà compromès amb el seu entorn i que treballa per a la seva millora. Per tant, el foment, l'estímul i la posada en marxa d'espais per a la participació ha de ser una voluntat clara que s'ha de concretar en accions concretes.

En un moment com l'actual, incorporar espais de participació ciutadana en la presa de decisions polítiques del municipi no és una opció sinó una necessitat. És un element clau per alinear les polítiques amb les necessitats reals de la ciutadania i permet prendre decisions intel·ligents, implementar-les de forma adequada i comptar amb la ciutadania per fer-ho; però també és un aprenentatge col·lectiu i de corresponsabilitat ciutadana amb aquells afers públics que ens pertocuen a tots i per tant, un enriquiment per a tots.

És en aquest sentit que l'ajuntament de Riudaura aposta per incorporar a la seva agenda política els primers pressupostos participatius amb la clara intencionalitat de generar espais de deliberació ciutadana.

L'Equip de govern de Riudaura, amb aquest projecte, té com a objectius:

- Desenvolupar processos de deliberació col·lectiva que inverteixin en la qualitat de les polítiques públiques.
- Crear fòrums de discussió i consens per generar intel·ligència col·lectiva en l'elaboració dels Pressupostos.
- Fomentar la informació i la formació del teixit associatiu de Riudaura amb la voluntat de consolidar la implementació de la democràcia participativa .
- Mobilitzar l'entramat social del poble en base a uns valors participatius que dinamitzin la construcció d'un poble en moviment.

2. OBJECTE DEL REGLAMENT

L'objecte del present Reglament és regular el Procés de Pressupostos Participatius que es desenvoluparà al municipi de Riudaura, com una eina amb la qual la ciutadania decideix a què van destinats part dels recursos públics.

3. OBJECTIU I PRINCIPIS DEL PROCÉS DE PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS

L'objectiu principal dels Pressupostos participatius és implicar la ciutadania en la presa de decisions responsables sobre el destí d'una part dels recursos públics, mitjançant un sistema reglat de participació

A més també hi són associats els següents objectius específics:

- **Fomentar la participació** mitjançant un procés inclusiu que arribi a tota la ciutadania, associada o no. I potenciar els òrgans de participació actius al municipi
- **Conèixer les necessitats** de la població i afavorir el debat col·lectiu per prioritzar-les
- **Planificar la despesa municipal** el màxim d'ajustada a les prioritats ciutadanes.
- **Avançar en la cultura democràtica** tant de la població com de l'ajuntament, fomentant l'apoderament i conscienciació de la ciutadania i contribuint a la transformació de l'administració municipal en una estructura més oberta, dialogant i permeable a la ciutadania.

El procés a desenvolupar a partir d'aquest reglament atindrà els següents principis :

- **Universal:** obert a tota la població, sigui de la forma individual o des de col·lectivitats (espais comunitaris, associacions, o altres col·lectius) sense exclusió
- **Inclusiu:** fomenta la participació de sectors exclosos garantint l'accessibilitat al procés i dinàmiques que permetin que qualsevol persona pugui expressar còmodament la seva veu
- **Deliberatiu:** obrir espais de diàleg entre la població, i entre aquesta i l'administració municipal cap a la cerca del consens a través del diàleg, anant més enllà de l'acte únic del vot
- **Vinculant:** la decisió final és de la ciutadania. Es garantirà, doncs, que els projectes definits i decidits per la ciutadania, dins els criteris fixats prèviament, s'implementaran sense el veto de l'administració o dels tècnics en cas que siguin viables
- **Corresponsabilitat:** facilita processos de coproducció i cogestió de polítiques públiques, fomentant la corresponsabilitat per part de la ciutadania en la gestió pública.
- **Transparència i control ciutadà:** posa a disposició eines de transparència que permetin un control i seguiment del procés per part de la ciutadania.
- **Educatiu:** es procés es converteix en via d'entrada per la ciutadania no organitzada en espais de participació política
- **Solidaritat:** fomentant la solidaritat al prioritzar projectes d'interès general per davant de l'interès particular.

4. CRITERIS I CONDICIONS DE LES PROPOSTES

Les propostes que poden ser presentades, votades i escollides en el procés de pressupostos participatius han de complir els següents requisits :

- ◆ **Legalitat:** la seva execució s'ha de poder desenvolupar d'acord amb la normativa municipal, autonòmica i estatal vigent en el moment d'aprovació del projecte.
- ◆ **Competència municipal:** s'ha de poder executar en la seva totalitat des de l'Ajuntament de Riudaura, sense la participació necessària d'altres administracions públiques. A més ha de ser coherent amb els valors i plans municipals aprovats
- ◆ **Despesa corrent o d'inversió:** amb una part de la despesa prevista en els pressupostos municipals. Ha de tenir principi i final
- ◆ **Visió de conjunt:** ha de generar impacte al conjunt del territori municipal
- ◆ **Donar resposta a una necessitat concreta** que no respongui només a un interès particular
- ◆ **Ser realitzables** tècnicament i el màxim de viables econòmicament.
- ◆ **No comprometedora:** que no incorri en despeses estructurals o de manteniment excessives de cara a pressupostos de futurs exercicis.
- ◆ **No contrària** a un contracte o conveni vigent signat per l'Ajuntament de Riudaura
- ◆ **Respectuosa** amb els drets humans, drets civils i polítics, drets econòmics, socials o culturals

Totes les propostes que es presentin es valoraran en funció d'aquests criteris, així com també es farà una valoració tècnica per part de l'equip del Consell Comarcal de la Garrotxa per veure la seva viabilitat o no.

El resultat d'aquest anàlisi es farà públic i es donaran les explicacions necessàries de la viabilitat o no de les propostes presentades.

S'estableixen un màxim de dues propostes per persona i dues per entitat. Les propostes es presentaran amb l'ajuda d'una fitxa formulari disponible en paper i format digitat que haurà de conté els següents apartats:

- Nom i cognoms
- DNI / NIE
- Entitat que es representa (si és el cas)
- Adreça de correu electrònic

- Títol de la proposta
- Necessitat que es vol resoldre
- Descripció de la proposta
- Pressupost aproximat
- Altres informacions que es vulguin ampliar

Les fitxes formularis es podran presentar a l'Ajuntament de Riudaura que en farà registre d'entrada, via telemàtica a través de la web i l'aplicatiu habilitat pels pressupostos participatius

A l'hora de les votacions es podran escollir des d'una sola proposta a tantes propostes com es vulgui mentre la suma dels seus pressupostos no sobrepassi el pressupost total destinat.

5. ESTRUCTURA DEL PROCÉS DE PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS

El procés contempla tres moments principals:

- Fer propostes des de la ciutadania de manera individual o col·lectiva
- Debat, elaboració i priorització col·lectiva de propostes
- Votació per part de tota la ciutadania

Organitzades segons les següents fases:

Fase 0. Disseny del procés de pressupostos participatius

Fase 1. Comunicació i informació pública

Fase 2. Les propostes i els espais de deliberació col·lectiva

Fase 3. Anàlisi de les propostes: validació tècnica

Fase 4. Votació de les propostes

Fase 5. Retorn i avaluació del procés

6. PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA

Els ciutadans i ciutadanes, a títol individual, poden participar en les següents etapes del procés:

- ◆ Presentant propostes de forma presencial o telemàtica, dins el període previst a tal efecte
- ◆ Participant als espais deliberatius on es presenten, debaten, re-elaboren i prioritzen les propostes
- ◆ Votant les propostes finalistes de forma presencial o telemàtica, dins del període previst a tal efecte.

Es consideren ciutadans i ciutadanes de Riudaura totes aquelles persones que, independentment de la seva nacionalitat, estiguin al padró municipal de l'Ajuntament de Riudaura que siguin al padró com a mínim 3 mesos abans de la data fixada per a la consulta presencial. Podran participar d'aquest procés de pressupostos participatius la ciutadania majors de 16 anys.

La ciutadania o organitzada en associacions o entitats podrà participar presentant propostes i assistint als espais deliberatius. En la fase de votacions la participació és individual

Les entitats han d'estar registrades al registre d'entitats de la Generalitat de Catalunya i tenir el seu àmbit d'actuació al municipi

Es destinarà un dia a les votacions presencials (dia de la festa del Roser) però al llarg de tota la setmana es podran fer votacions via telemàtica

7. ORGANS I ESPAIS DEL PROCÉS DE PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS

Grup de coordinació tècnica i política

Aquest òrgan estarà compost per representants de l'equip de govern i un tècnic de l' Ajuntament i un representant del grup de l'oposició

Les seves funcions són:

- Impuls polític i organitzatiu del procés
- Fer de pont entre els diferents agents que intervenen en el procés
- Posar a disposició del procés els recursos necessaris dels que disposi el municipi per al seu desenvolupament
- Garantir que els tècnics del Consell Comarcal de la Garrotxa elaborin els informes de viabilitat o no de les propostes presentades.

Grup de seguiment i acompanyament al procés

Aquest òrgan pren un paper central, incidint en totes les fases i actuant com a màxim responsable del seguiment del procés. Aquest grup estarà format per 2 tècnics de l'Ajuntament de Riudaura, els grups polítics i un representant de cada entitat constituïda al poble o grup social com ara gent gran o joves.

Les funcions són:

- Debatre i decidir sobre la regulació del procés (reglament, criteris i límits)
- Preparar la documentació necessària per desenvolupar el procés
- Aprovar el sistema i normes de determinació de la viabilitat de les propostes presentades.
- Aprovar la viabilitat o no de les propostes en funció dels criteris i informes tècnics
- Facilitar els espais de deliberació previs a la celebració de les votacions
- Organitzar la jornada de votació (propostes finals, butlleta i recompte)
- Garantir la transparència i l'accessibilitat a la informació durant totes les fases del procés, inclosa

la fase d'execució i seguiment dels projectes

En aquest òrgan a més els tècnics tindran unes funcions més concretes:

- Facilitar la posada en pràctica del procés
- Dinamitzar i facilitar els espais deliberatius
- Definir l'estratègia de comunicació i informació a la ciutadania
- Avaluar el procés un cop acabat

Espais deliberatius de les propostes

Aquest espais han de permetre a la ciutadania debatre, re-elaborar o fer noves propostes en relació a accions a presentar pels pressupostos participatius

La convocatòria d'aquest espais es farà des de la comissió de seguiment i seran dinamitzats pels tècnics del procés.

Es convocarà com a mínim 1 espai deliberatiu tot i que se'n podran fer tant com es vegi necessari

8. DESENVOLUPAMENT DEL PROCÉS DE PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS

Fase 0. Disseny del procés de pressupostos participatius

En aquesta primera fase ens referim a la part de definició metodològica del procés que es seguirà per dur a terme els pressupostos participatius. En aquesta primera fase cal definir de manera clara i consensuada quin és el marc en el qual es desenvoluparà el procés, de quina manera i amb quins òrgans o espais de seguiment.

En aquesta fase es defineixen els següents aspectes:

- Reglament dels pressupostos
- Proposta metodològica i els espais de deliberació
- Creació d'un grup de seguiment i acompanyament del procés
- Com es farà la votació
- Quins canals de difusió i informació pública s'utilitzaran: físics i online

Fase 1. Comunicació i informació pública

En qualsevol procés de participació aquesta fase és de vital importància. S'ha de garantir a la ciutadania el dret a ser informada sobre el què, el com, el quan, el perquè i els límits participatius del procés que es vol dur a terme.

En aquesta fase caldrà:

- Presentar públicament el procés.
- Preparar els material online i en paper de difusió dels pressupostos.
- Formació necessària per dur-los a terme.

Fase 2. Les propostes i els espais de deliberació col·lectiva

En aquesta etapa del procés la ciutadania té l'oportunitat de presentar les propostes que considera més escaients pel municipi. Unes propostes que es poden construir individualment i/o col·lectivament i que, posteriorment hauran de passar per diferents filtres abans d'arribar a la fase de votació final.

En el cas del municipi de Riudaura creiem que la opció més adequada per realitzar aquests espais és a través de taules presencials que permetin debatre les propostes i generar-ne de noves abans no passin pel procés de deliberació.

En aquesta fase caldrà:

- Constituir i dinamitzar les taules de deliberació.

Fase 3. Anàlisi de les propostes: validació tècnica

Arribem a una de les etapes claus de qualsevol procés de pressupostos participatius, la que fa referència al treball intern que ha fet l'ajuntament per validar les propostes que han rebut per garantir que s'ajusten als criteris marcats en el reglament. Caldrà, amb el suport del personal tècnic del Consell Comarcal, Consorci SIGMA, Consorci d'Acció Social de la Garrotxa... segons la proposta presentada; validar que les propostes presentades són viables i pressupostar-les per tal que estiguin a punt per ser votades per la ciutadania.

En aquesta fase caldrà:

- Fer un treball de validació tècnica per garantir la viabilitat de les propostes i que s'ajusten als criteris del reglament.
- Pressupostar les propostes.
- **Definir el llistat de propostes acceptades i el d'excloses.**

Fase 4. Votació de les propostes

En aquesta fase totes les propostes presentades i que han superat el filtre tècnic seran posades a votació ciutadana per tal que d'aquí en surtin aquelles propostes que s'executaran de la partida pressupostària destinada al projecte.

En aquesta fase caldrà:

- Difondre i comunicar les propostes acceptades i validades.
- Posar en marxa el model de votació presencial o electrònica.
- Crear material gràfic que permeti la votació.

